

ŽIVALIM PRIJAZNO NAKUPOVANJE KOZMETIKE IN ČISTIL

Cirila Toplak

Pri nakupovanju kozmetičnih izdelkov in čistil se pogosto soočamo z dilemo, kateri proizvod oziroma znamka je/ni testirana na živalih. Nekatera podjetja izrecno zapišejo na embalažo, da izdelek ni testiran na živalih, nekatera tega ne omenjajo, čeprav se testiranja ne poslužujejo, veliko pa jih uporablja teste na živalih in se s tem ne hvali. Slovenski trgovci pomanjkljiv prevod opisa tujega izdelka pogosto prelepijo čez izvirni zapis na embalaži in se tudi zato ne moremo prepričati, kaj kupujemo z vidika odnosa do živali. Organizacije za zaščito živali po svetu objavljujo ažurne sezname podjetij, ki svoje izdelke testirajo oziroma ne testirajo na živalih, a ti sezname niso docela uporabni za slovenski trg, ker številnih naštetih izdelkov pri nas ni naprodaj. Seveda tudi na slovenskem trgu obstajajo specializirane trgovine, ki ponujajo veliko takšnih ali same takšne, živalim prijazne izdelke. Vendar pa večina ljudi nakupuje v velikih trgovinah v nakupovalnih središčih. Ni mogoče pričakovati od nekoga, ki živi na obrobju Slovenije, da se bo pripeljal v Ljubljano samo zato, da bo v specializirani trgovini kupil čistilo ali kremo, ki nista testirani na živalih. Veliko ljudi še zmeraj ne uporablja interneta za nakupovanje.

Ob priporočilih za živalim prijazno nakupovanje kozmetike in čistil se poraja veliko tehtrih pomislekov, o katerih bi bilo oblikovati in izmenjati utemeljena stališča. Nekateri okoljski certifikati so bolj, drugi manj zanesljivi in strogi, odvisno pač, kdo jih podeljuje. Nasprotno je problematičen njihov nadzor po pridobitvi. Informacija na embalaži je lahko tudi zavajajoča, čeprav si v globalni konkurenčni danes katerokoli podjetje najbrž težko privošči izgubo zaupanja potrošnikov ob razkritju tovrstnih prevar. Najmanj živalim prijazni so verjetno izdelki srednjega cenovnega razreda, ki so najširše dostopni in jih proizvajajo velike korporacije; te si testiranje na živalih v velikem merilu lahko privoščijo. Manjši proizvajalci nimajo sredstev za laboratorije in teste, zato pa so sestavine njihovih izdelkov lahko zelo vprašljive. Odsotnost živalskih sestavin v izdelku po drugi strani samoumevno še ne pomeni tudi odsotnosti testiranja na živalih. Ko vprašamo za nasvet prodajalca, je lahko tudi sam zaveden glede ažurnih informacij o izdelku ali pa nam želi nekaj prodati za vsako ceno.

Kljub popravi informacij se je skratka težko zanesti, da kupujemo etično, kar pa ne pomeni, da se lahko kar vdamo in opustimo to prizadevanje. Pogledati v samo proizvodnjo nam najverjetneje nikjer ne bodo dovolili, a bolje je vsaj kupiti izdelek, ki ima oznako na embalaži, da ni testiran na živalih, kot tistega, ki nima niti tega. Še bolje je kupiti certificiran izdelek in se prepričati na spletni strani izdelovalca, da ni testiran. Vsak posameznik se na koncu sam odloči, kaj bo kupil, na začetku pa potrebuje osveščanje, da je razmislek o živalim prijaznem nakupovanju etičen in nujen, in pa čim več čim bolj zanesljivih informacij o tem, kaj je tozadenvno v naših trgovinah naprodaj. **Zakaj bi kupovali karkoli, če za podobno ceno lahko pokažemo sočutje do živali in svoje nestrinjanje z njihovim nepotrebним mučenjem pri testih?**

Čeprav so naša priporočila zajela tudi ponudbo specializiranih trgovin, se zato osredotočajo še prav posebej na ponudbo v velikih trgovinah v nakupovalnih središčih. Ne le, da tam nakupuje večina ljudi, tam je izbira tudi najtežja, saj so police prepolne izdelkov, kvalificiranega svetovalca pa je težko priklicati, medtem ko so v specializiranih manjših trgovinah praviloma prodajalke in prodajalci, ki prodajane izdelke bolje poznajo in se lahko bolj posvetijo kupcem.

Dobra novica je, da je že mogoče za večino kozmetičnih in čistilnih izdelkov najti živalim prijazno ponudbo tudi v velikih trgovinah, kot so Tuš, Mercator, Špar in Leclerc, pa četudi je na voljo le ena ali dve znamki. Dobra novica je prav tako, da so številne specializirane trgovine našle svoj prostor v nakupovalnih središčih in je dostop do bolj etične ponudbe povprečnemu potrošniku tako zelo olajšan. Še ena dobra novica je, da tovrstne trgovine odpirajo vrata tudi zunaj Ljubljane in v majhnih krajih.

Zahvaljujem se vsem članicam in članom Društva za osvoboditev živali in njihove pravice, ki so posredovali svoj prispevek k seznamu in konstruktivne komentarje. Ne morem prevzeti osebne odgovornosti za verodostojnost vseh zajetih podatkov, saj gre za skupinsko delo, sem pa vse poslane mi podatke zajela in smiselno uredila ter zaupala v dobronamernost vseh sodelujočih. Prav tako ne morem jamčiti, da so navedeni izdelki kakovostni, saj jih nisem mogla osebno preizkusiti. Seznam seveda ni izčrpen. Če spodaj navedenim izdelkom ne zaupate, se o etičnosti proizvajalca lahko prepričate na njegovi spletni strani in preverite, katere certifikate od spodaj naštetih je pridobil. Če boste primerjali spodnji seznam z obstoječimi podobnimi seznama, upoštevajte, da se politika proizvajalcev pod pritiskom javnosti in zakonodaje spreminja in da nekaj let star seznam ni več merodajen. Nekateri od zajetih izdelkov vsebujejo živalske sestavine in če je to za vas nesprejemljivo, se jim boste izognili. Za nekoga, ki o etičnem nakupovanju doslej niti razmišljal ni, pa bo pomemben prvi korak, da bo kupil izdelek, ki ni testiran na živalih, namesto tistega, ki so mu ga kot »najboljšega« nezavedno vcepili mediji, ali najcenejšega. Ne prepričevati že prepričane, ampak doseči neosveščeno večino je poglaviti namen teh priporočil!

ŽIVALIM PRIJAZNA KOZMETIKA IN ČISTILA V SLOVENSKIH TRGOVINAH, 2012

VRSTA IZDELKA	ZNAMKA	TRGOVINA
Nega dojenčka in otroka ter nosečnice in mlade mamice		
Milo/pena/gel za umivanje	Buds Alverde Lavera Earth Friendly Baby Melvita Oriflame Frosch Coslys Flora laboratori di natura	Drogerie Markt (DM), Sanolabor DM Mercator, DM DM Melvita Oriflame Müller Vitacare Norma
Robčki za nego dojenčka	HealthQuest Earth friendly Baby	Kobanara DM
Plenice	Bio-Wiona Babylove	Tuš, Kobanara DM
Otroški šampon	Afrodita Earth Friendly Baby Weleda Aubrey Logona Flora laboratori di natura Melvita Oriflame Lavera	DM DM, Müller Norma, Sončnica, Ajda, Biotopic Biovera Živa center Norma Melvita Oriflame BioSi
Losjon	Logona Aubrey Melvita Earth Friendly Baby Oriflame Coslys Naturally Lavera	Živa center Biovera Melvita DM Oriflame Vitacare Aurea-kozmetika BioSi
Zobna krema za otroke	Logudent Lavera Melvita	Živa center Mercator Melvita

	Oriflame Dr. Hauschka	Oriflame Norma
Kopel	Alverde Weleda Lavera	DM Müller, Norma, Ajda BioSi
Balzam za ritko	Alverde Earth Friendly Baby Coslys Naturally Lavera	DM DM Vitacare Aurea-kozmetika BioSi
Puder	Dr.Hauschka	Norma
Izdelki za sončenje in nega po sončenju	Alverde Alva Lavera	DM DM DM, Norma
Negovalno mleko/krema	Melvita Weleda Raw Gaia Logona Topfer Coslys Lavera	Melvita DM, Müller, Norma, Sončnica, Ajda, Biotopic BioSi, Hiša Narave, Dobra volja pri Katki, Om šiva ezoterika Živa center DM Vitacare BioSi
Negovalno olje	Weleda Logona Babynero Babaluna Flora laboratori di natura Topfer Earth Friendly Baby Melvita Oriflame Lavera	DM, Müller, Norma, Sončnica, Ajda, Biotopic Živa center Vitacare Vitacare Norma DM DM Melvita Oriflame BioSi
Razkužilo	Buds	DM
Sprej/šampon proti ušem	Flora laboratori di natura	Norma
Masažno olje v nosečnosti	Weleda	DM, Müller, Norma, Sončnica, Ajda, Biotopic
Poporodni vložki	Organic	Tuš
Olje/krema za telo za nosečnice/mamice	Alverde	DM
Proti pleničnemu izpuščaju	Melvita	Melvita
Proizvodi za umivanje in kopanje		
Kopeli in kopalne soli	L'Angelica Coslys Apostel Kräuter Bentley Organic Gardeners	Tuš, Leclerc Vitacare K naravi PrimaVita Aurea-kozmetika
(Tekoče) milo	Terra naturi Afrodita Sonett Sodasan Apostel Kräuter Alnatura Oriflame Bio Natyr	Müller Špar Špar, Norma Biovera K naravi Drogerie Markt (DM) Oriflame 3MUHE

	Alverde Dr. Bronner's Coslys Florame L'Occitane Melvita Frosch Nivea Ma Provence Suki Mumie Sanctum Naturelle d'Argan Aubrey Weleda Potpurella Life Natur Bentley Organic Cattier Florame Urtekram	DM Vitacare Vitacare BioSi L'Occitane Melvita Müller, DM, Leclerc Müller, DM Müller Lekarne Sončnica Norma, OrCa Ljubljana Norma, Sončnica, Biotopic Biovera Norma K naravi K naravi PrimaVita Vitacare BioSi BioSi
Gel za prhanje	Alverde Sante Terra naturi Afrodit Lavera Naturelle d'Argan Apostel Kräuter Dr. Hauschka Weleda Alverde Alnatura Murad – samo za obraz Cattier Coslys Naturally Florame Lavera Melvita Nivea Oriflame	DM Müller, Živa center Müller Špar, Tuš, Leclerc, Müller, DM Norma, Sončnica, Biotopic Kobanara K naravi Norma, Sončnica, lekarne Norma, Ajda, Biotopic DM DM Lekarne Vitacare Vitacare Aurea-kozmetika BioSi Norma, Sončnica, BioSi Melvita Müller, DM Oriflame
Peeling za telo	Terra naturi Naturelle d'Argan	Müller Kobanara
Intimna nega	Melvita Apostel Kräuter Dr. Hauschka Weleda Coslys Truffles Melvita L'Occitane Flora Cattier Coslys	Melvita K naravi, Mir, Klasje, Norma Norma, Sončnica, Biotopic, Vitacare Aurea-kozmetika Melvita L'Occitane Norma, Biovera Vitacare Vitacare
Nega kože		
Kreme za obraz in proti gubam	Nivea Clarins	Trgovina Müller Trgovina Müller

	Bio Natyr Alverde Lavera Alnatura Weleda Afrodita Suki Naturelle d'Argan Cosmerba Apostel Kräuter Melvita L'Occitane Raw gaia Dr. Hauschka Suki Sante Neobio AquaBio Aubrey Murad Dr. Scheller Oriflame Eucerin La Prairie Himalaya Terra naturi Pharmos Natur Martina Gebhardt Cattier	3MUHE Drogerie Markt (DM) DM, Norma, Sončnica, BioSi DM DM, Norma, Sončnica, Ajda, Biotopic Tuš, Špar, DM, Müller, Leclerc Lekarne Norma, Sončnica Norma, Sončnica, Ortovita, Klasje K naravi Melvita L'Occitane BioSi, Hiša Narave, Dobra volja pri Katki, Om šiva ezoterika Norma, Sončnica, Nama, MaxiMarket Lekarne Živa center Živa center Živa center Biovera Lekarne DM Oriflame Müller Müller Müller Müller Norma, Sončnica Norma Vitacare
Nega kože za moške	Weleda Cattier Coslys Tachyon Melvita Lavera L'Occitane Martina Gebhardt	Müller, Norma Vitacare Vitacare Aurea-kozmetika Melvita Norma ,Sončnica L'Occitane Norma
Čistilni losjon/mleko/gel	Murad Martina Gebhardt Pharmos Natur Apostel Kräuter Alverde Coslys Suki Lavera Nivea Melvita Dr. Scheller Himalaya Oriflame Terra naturi Suki Naturelle d'Argan	Lekarne Norma Norma, Sončnica K naravi DM Vitacare Lekarne Norma, Sončnica Müller Melvita Müller Müller Oriflame Müller Lekarne Norma, Sončnica

	Afrodita Weleda Cosmerba Martina Gebhardt Dr. Hauschka NeoBio Cattier	Tuš Bitopic, Norma, Ajda Norma, Sončnica Norma Norma, Sončnica Živa center Vitacare
Balzam za ustnice	Alverde Tera naturi Lavera Alexami Terre d'oc Dr. Hauschka Neobio Badger Weleda Apostel Kräuter Lebe Gesund Kokosovo maslo za ustnice Nuxe Bio Natyr Nivea Oriflame Melvita L'Occitane Florame	DM Müller Ecco verde BioSi Sončnica, Bitopic, Vitacare Norma, Sončnica, Klasje, Lekarne Živa center Biovera Norma, Ajda, Bitopic K naravi K naravi Kalček Lekarne 3MUHE Müller, DM Oriflame Melvita L'Occitane BioSi
Peeling za kožo na obrazu	Terra naturi Alverde Pharmos Natur Aman prana Lavera Weleda Logona Aubrey Apostel Kräuter Bentley organic Himalaya Melvita Nivea Oriflame Cattier Coslys L'Occitane Martina Gebhardt NeoBio Organic	Müller DM Norma, Sončnica Vitacare Norma, Sončnica Norma, Ajda Bitopic Živa center Biovera K naravi PrimaVita Müller Melvita Müller Oriflame Vitacare Vitacare L'Occitane Norma Živa Center Tuš
Tonik	Himalaya Melvita Nivea Oriflame Dr. Scheller Terra naturi Afrodita Suki Martina Gebhardt Weleda	Müller Melvita Müller Oriflame Müller Müller Müller, Tuš Lekarne Norma Bitopic, Norma, Ajda

	Lavera Aubrey Dr. Hauschka Cosmerba AquaBio NeoBio Coslys	Norma Biovera Lekarne, Norma, Sončnica Norma, Sončnica Živa center Živa center Vitacare
Maska za obraz	Senza Murad Himalaya Melvita Nivea Oriflame Dr. Hauschka Weleda Suki Logona Raw gaia Cosmerba Martina Gebhardt NeoBio Cattier Coslys L'Occitane Biopark	DM Lekarne Müller Melvita Müller Oriflame Lekarne, Norma, Sončnica Biotopic, Norma, Ajda Lekarne Živa center Dobra volja pri Katki, Om šiva ezoterika Ortovita, Norma, Sončnica, Klasje Vitacare Živa center Vitacare Vitacare L'Occitane Vitacare
Olje za nego obraza	Dr. Scheller Melvita Afrorita Cosmerba Apostel Kräuter Weleda Biopark Cattier Amalu Raw gaia Dr. Hauschka Aman prana Logona	DM Melvita Tuš Norma, Sončnica K naravi, Mir Norma, Ajda, Biotopic DM Vitacare Norma, Sončnica BioSi, Hiša Narave, Dobra Volja pri Katki Norma, Sončnica Vitacare Živa center
Serum proti staranju kože	Alverde Cattier Naturelle d'Argan AquaBio Pharmos Natur	DM Vitacare Norma, Sončnica Živa center Norma, Sončnica
Nega nečiste kože	Afrorita Sante Cattier Coslys Lavera	Müller Živa center Vitacare Vitacare Norma, Sončnica
Nega telesa		
Krema/mleko/losjon za telo	Alverde Apostel Kräuter Weleda Alnatura Afrorita	DM K naravi Tuš DM DM, Tuš, Müller, Leclerc

	Melvita Nivea Oriflame Dr. Hauschka Bena body Martina Gebhardt Truffles Cattier Traay Lavera Aubrey Neobio Aman prana Pharmos Natur Coslys	Melvita Müller Oriflame Lekarne, Norma, Sončnica DM Norma Aurea-kozmetika Vitacare Ortovita Norma, Sončnica Biovera Sanolabor Vitacare Norma, Sončnica Vitacare
Deodorant	Lavera (tudi za moške) Terra naturi Coslys Dr. Hauschka Sante (tudi za moške) Logona Neobio Aubrey Weleda Hildegard Nuxe Dr. Organic Alverde	DM, Sončnica, Norma Müller Vitacare Norma Živa center, K naravi Živa center, K naravi Živa center Biovera Norma, Ajda Biotopic K naravi Lekarne Tuš DM
Krema za roke	Afrodita Martina Gebhardt Dr. Hauschka Sante Logona Weleda Alverde Apostel Kräuter Alnatura Bio Natyr Himalaya Dr. Scheller Oriflame Nivea Cattier Coslys Melvita L'Occitane Aubrey	DM, Müller, Špar, Tuš, Leclerc Norma Norma, Sončnica Živa center Živa center Norma, Ajda, Biotopic DM K naravi DM 3MUHE Müller Müller Oriflame Müller, DM Vitacare Vitacare Melvita L'Occitane Biovera
Nega nog/stopal	Apostel Kräuter Alverde Oriflame Dr. Hauschka Hansaplast Cattier All about feet Afrodita Cosmerba Weleda	K naravi DM Oriflame Lekarne, Norma, Sončnica Müller Vitacare Aurea-kozmetika DM Norma, Sončnica, Klasje Norma, Ajda, Biotopic

Depilacijska sredstva	Afrodita Oriflame Sugar StripEase	DM, Tuš Oriflame OrCa, Norma
Masažno olje	Terra naturi Weleda Jojoba olje Apostel Kräuter Alverde Bergland	Müller Norma, Ajda, Tuš Lekarne K naravi DM Sončnica, Aurea-kozmetika
Sredstva za sončenje in nego po sončenju ter samoporjavitev	Alverde Alva Lavera Dr. Hauschka Terra naturi Sante Aubrey Nivea Eco Bio Soleil Melvita	DM DM DM Lekarne Müller Živa center Biovera Müller, DM Vitacare Melvita
Krema/olje proti celulitu	Lavera Melvita Cosmerba Logona Weleda	DM Melvita Norma, Sončnica, Klasje Živa center Norma, Ajda, Biotopic
Krema proti strijam	Lavera Melvita	DM, Norma, Sončnica Melvita
Toaletna voda	Alverde Melvita L'Occitane Fitne Oriflame Clarins Cattier Lavera Florame	DM Melvita L'Occitane Živa center Oriflame Müller Vitacare BioSi BioSi
Razkužilo za roke	Sodasan Bentley organic Oriflame	Živa center PrimaVita Oriflame
Sredstva proti komarjem	Flora laboratori di natura Aubrey Essential care Hansaplast	Norma, Biovera, K naravi Biovera Sanolabor, MaxiMarket, Spa center Breg Müller
Vložki in tamponi	Masmi natural cotton Natracare Masmi Libresse Afrodita	DM Norma, sončnica Norma, Sončnica Müller, Tuš Tuš
Ličila		
Ličila za oči	Sante Alverde Terra naturi Lavera Alexami Benecos 100% Pure	Drogerie Markt (DM), Živa center DM Müller Ecco verde Sončnica, Biotopic Sončnica, Biotopic, Norma Norma, OrCa

	Benecos Terre d'oc Dr. Hauschka Logona Paul Penders Essence Revlon Oriflame NVEY ECO L'Occitane Anne Borlind	Sončnica, Norma, Kobanara, Biotopic Vitacare Sončnica, Norma Živa center Biovera Tuš, DM Müller Oriflame Beautique, Vitacare L'Occitane DM
Puder	Revlon Sante Alverde Terra naturi Lavera Alexami Benecos Terre d'oc Dr. Hauschka Logona Aubrey Barry M Oriflame NVEY ECO	Trgovina Müller DM, Živa center DM Müller Ecco verde Sončnica, Biotopic Sončnica, Norma, Kobanara, Biotopic Vitacare Sončnica, Norma Živa center Biovera Ličila.si Oriflame Beautique, Vitacare
Šminka	Sante Alverde Terra naturi Lavera Benecos Terre d'oc Dr. Hauschka Logona Paul Penders Revlon Barry M Oriflame Nivea NVEY ECO	DM DM Müller Ecco verde Sončnica, Norma, Kobanara, Biotopic Vitacare Sončnica, Norma Živa center Biovera Müller Ličila.si Kataloškaprodaja Müller, DM Beautique, Vitacare
Korektor	NVEY ECO Logona Lavera Dr. Hauschka	Beautique, Vitacare Živa center Tuš Norma, Sončnica
Odstranjevalec ličil	Terra naturi Sante Alverde Raw gaia Apostel Kräuter Nivea Oriflame Melvita Organic	Müller DM, Živa center, Sončnica, DM DM BioSi, Hiša Narave, Dobra volja pri Katki, Om šiva ezoterika K naravi Müller, DM Oriflame Melvita Sončnica
Čistilni robčki/blazinice	Logona	Živa center

	Sante Nivea	Živa center Müller, DM
Blazinice iz vate	Ebelin Organic	DM Tuš
Nega nohtov		
Lak za nohte	Sante Alverde Benecos Essence Oriflame Nivea	Drogerie Markt (DM), Živa center DM Sončnica, Norma, Kobanara, Biotopic DM, Müller, Tuš Oriflame Müller, DM
Odstranjevalec laka za nohte	Sante Afrodita	DM Müller, Tuš
Utrjevalec nohtov	Dr. Hauschka Logona	Sončnica, Norma Živa center
Nega las		
Šampon	Guhl Himalaya Weleda Lavera Afrodita Sanctum Apostel Kräuter Logona Pharmos Natur Suki Sante Aubrey Essential care L'Angelica Dr. Hauschka Melvita Alverde Nivea Cattier Coslys Florame Urtekram Melvita	Trgovina Müller Trgovina Müller Trgovina Müller, Norma, , Ajda Sončnica, DM, Müller, Biotopic DM, Norma, Sončnica Tuš, Spar, DM, Müller Norma, Sanctum K naravi, Mir Živa center, Norma, Sončnica Sončnica, Norma Lekarne Živa center Biovera Sanolabor, Maxi, Spa center Tuš, Leclerc Lekarne Melvita Drogerie Markt (DM) Müller, DM Vitacare Vitacare BioSi BioSi Melvita
Balzam za lase	Lavera Suki Dr. Hauschka Apostel Kräuter Guhl Himalaya Naturavit – Martis, Respect Melvita Oriflame Alverde Coslys Urtekram L'Occitane Florame	DM, Norma, Sončnica Lekarne Norma K naravi Müller Müller DM Melvita Oriflame DM Vitacare BioSi L'Occitane BioSi
Barva za lase	Revlon	Leclerc

	Martis Respect Maxcolor vegetal Henna plus Henne color Aubrey Logona	DM, Müller, Tuš, Sončnica, Ortovita, Klasje Vitacare DM, Müller Biovera Sončnica, Norma, Živa center, Biotopic
Lak za lase	Alverde Lavera Logona Aubrey Sante Balea Oriflame	DM DM, Norma, Sončnica Norma, Sončnica, Živa center Biovera K naravi DM Oriflame
Gel /vosek/pena za urejanje las	Lavera Alverde Aubrey Sante Oriflame Logona Nivea Melvita	DM Norma, Sončnica DM Biovera K naravi Oriflame Živa center, Sončnica Müller, DM Melvita
Negovalna maska/fluid/olje/tonik za lase	Lavera Aubrey Alverde Dr. Hauschka Melvita Weleda	DM , Morma, Sončnica Biovera DM Norma, Klasje Melvita Norma
Suhi šampon (v prahu)	Dr.Hauschka	Norma, Klasje
Pripomočki za britje		
Krema za britje	Weleda Apostel Kräuter Nivea Oriflame Melvita Sante L'Occitane	Müller, Norma, Sončnica, K naravi Müller, DM Oriflame Melvita Živa Center L'Occitane
Losjon po britju	Weleda Apostel Kräuter Nivea Oriflame Melvita Logona L'Occitane	Müller, Norma, Sončnica K naravi Müller, DM Oriflame Melvita Živa center L'Occitane
Ustna higiena		
Zobna krema	Angelica Naturale Alverde Lavera Weleda Logodent Logona Alnatura Himalaya Melvita Oriflame Cattier	Leclerc DM DM, Müller, Norma, Sončnica DM, Norma, Sončnica, Ajda Živa center K naravi DM Müller Melvita Oriflame Vitacare
Ustna voda	Alverde	DM

	Logodent Weleda L'Angelica Oriflame	Živa center Norma Tuš Oriflame
Vrvica za čiščenje zob	Oriflame	Oriflame
Čistila za stanovanje		
Univerzalno čistilo	Green Natural Green Cleaner Frosch Šket Sonett Almawin Sodasan Ecoclean	Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Müller, Drogerie Markt /DM), Leclerc Norma, Sončnica, Biovera Špar BioSi Živa center, Biovera DM, Špar
Sredstvo za razmaščevanje	Sonett Green Degreaser Frosch	Špar Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Müller, DM, Leclerc
Čistilo za parket	Sonett Šket Emsal	Špar Norma, Sončnica Müller
Čistilo za steklo	Sonett Almawin Almacabio Green Crystal Frosch	Špar BioSi K naravi Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Müller, DM, Leclerc
Čistilo za pečico	Sonett	Špar
Čistilo za preproge in tekstil	Tuba	Müller
Čistilo za les/pohištvo	Emsal	Müller
Čistilo za WC	Sonett Almacabio Almawin Sodasan Green toilet Frosch Tarax	Špar Kobanara, K naravi BioSi Živa center, Biovera Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Müller, DM, Leclerc Müller, DM, Leclerc
Detergent/tablete za (strojno) pomivanje posode	Sonett Almawin Sodasan Almacabio Green Dishwasher Attitude Frosch Šket	Špar Sončnica, BioSi, Kobanara Živa center, Biovera K naravi Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor DM Müller, DM, Leclerc Norma, Sončnica
Osvežilec zraka	L'Occitane	L'Occitane
Čistilo za čevlje	Erdal	Mercator, trgovine s čevlji
Detergent za pranje perila	Šket Mana Almawin Almacabio	Norma, Sončnica Kobanara Kobanara, BioSi, Sončnica, Norma K naravi

	Texplus-L Frosch Sonett Sodasan Bioenergie	Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Müller, DM, Leclerc Sončnica, BioSi, Kobanara Živa center Sončnica, Norma, Kobanara, BioSi
Mehčalec za perilo	Luna Sonett Almacabio Bioflor Frosch Ecover	Špar K naravi Bauhaus, Zrno do zrna, Tuš market Jurček, Dosor Müller, DM, Leclerc DM
Odstranjevalec madežev	Sonett Almawin	Špar BioSi
ODMaševalec vodovodnih cevi	Rorax	Müller
Vrečke za smeti	Piskar (biorazgradljive)	Leclerc
Papirnate brisače	Wepa	Norma
Pralni oreščki	Bioenergie	Sončnica, Norma, Kobanara, BioSi
Dišava za perilo	Almawin	BioSi
Belilo za perilo	Almawin	BioSi

SPECIALIZIRANE TRGOVINE (nekatere tudi s spletno prodajo):

Vitacare: www.vitacare.si

Ljubljana, Šmartinska 152 (BTC, hala 18), 1000 Ljubljana
Maribor, Cesta proletarskih brigad 100 (Qlandia Maribor)
Kranj, Cesta Staneta Žagarja 69 (TC Mercator Primskovo)
Nova Gorica, Cesta 25. junija 1A (Qlandia Nova Gorica)
Koper, Ankaranska cesta 2 (Planet Tuš Koper)

Sanolabor, 21 trgovin po Sloveniji, www.sanolabor.si

Beautique; 15 trgovin po Sloveniji; www.beautique.si

L'Occitane, trgovine na Bledu, v Celju, Ljubljani, Mariboru, Novem Mestu, Kopru, Portorožu; www.loccitane.si

Zrno do zrna, Trubarjeva 8, Ljubljana, zrnodozrna@gmail.com

SPA Certificiran organski kozmetični center, Breg 12, 1000 Ljubljana; <http://www.spa-babsek.si>

OrCa, Komenskega ulica 44, 1000 Ljubljana; www.or-ca.si

K naravi, Celovška cesta 87, 1000 Ljubljana; www.ibi-vegan.si

Živa center, Tomačevo 27, 1000 Ljubljana; shop.zivacenter.org

3MUHE, Stari trg 300, 1000 Ljubljana, <http://www.3muhe.si/>

Aurea-kozmetika, BTC City Ljubljana, pritličje Dvorane A; <http://www.aurea-kozmetika.si>

Zdravo in naravno, pokriti del Ljubljanske tržnice (vhod z Vodnikovega trga); www.zin.si

Biovera, Galjevica 9, Ljubljana-Rudnik; www.zin.si

Norma, Žolgarjeva ulica 18, 2000 MARIBOR; www.norma.si

Ajda, Glavni trg 23, 2000 Maribor ; <http://ajdamaribor.wordpress.com>

Kobanara, Trg revolucije 7, 2000 Maribor; www.kobanara.si

Melvita, Europark v Mariboru; www.melvita.si

Biotopic, Citycenter Celje Mariborska cesta 100 SI - 3000 Celje

Dobra volja pri Katki, Stanetova 19, Celje <http://www.dobravolja.si/>
BioSi, Savinova 2, Celje; www.biosi.si/

Hiša Narave, Cesta 4. julija 41 8270 Krško; www.hisanarave.si
OrtoVita, Prešernova ulica 17 A, 9240 Ljutomer
Tuš market Jurček, Zalarjeva cesta 19, 1353 Borovnica
Dosor, Prisojna cesta 4a, 9252 Radenci
Klasje, Gradišče 12, 6210 Sežana; <http://www.trgovinaklasje.si/>

SPECIALIZIRANE SPLETNE TRGOVINE

Ličila.si, spletna trgovina; www.licila.si
Oriflame; <http://si.oriflame.com/>
Spletna trgovina: Ecco Verde; www.ecco-verde.si
Om šiva ezoterika, spletna trgovina <http://www.om-ezoterika.com>
PrimaVita, spletna trgovina <http://www.prima-vita.si/>

CERTIFIKATI

Nemški certifikat BDIH mora imeti vsaj 95% sestavin, ki so pridobljene ekološko. Prav tako ne dovoljuje testiranja na živalih, vsebnosti sintetičnih barvil, dišav, silikonov in parafinov ter genetsko obdelanih sestavin.

Certifikat Ecocert za organsko kozmetiko lahko nosijo izdelki z vsaj 95% sestavinami organskega izvora in z manj kot 5% sintetičnih sestavin. V ta razmerja so kot pri večini certifikatov vključene sestavine brez vode (*Aqua*).

Evropski certifikat Cosmebio narekuje, da izdelek vsebuje vsaj 95% naravnih sestavin, da je brez sintetičnih dišav, barvil, konzervansov, petrokemičnih produktov ter genetsko spremenjenih sestavin

Oznaka zajčka pomeni, da izdelek v celotnem procesu nastajanja ni bil testiran na živalih. Od podobnih oznak se razlikuje po tem, da organizacija redno preverja proizvodnjo izdelkov s tem certifikatom.

Izdelki z oznako Soil Association vsebujejo 95% organskih sestavin, so brez sintetičnih sestavin, razen če v naravni obliki niso na voljo ali so dokazano neškodljive, izdelki so okolju prijazni. Niso preizkušeni na živalih.

Oznaka NatTrue zagotavlja, da je izdelek le iz vode, naravnih sestavin in sestavin naravnega izvora. Število zvezdic pove, kakšen je delež ekoloških sestavin: naravna kozmetika, naravna kozmetika z organskimi sestavinami in organska kozmetika.

Öko test je oznaka nemške revije z istim imenom, ki izvaja teste in kontrolira kvaliteto kozmetičnih preparatov, jih med seboj primerja in tako kupcem pomaga pri izbiri. Pri testih so pozorni predvsem na sestavine, kot so nevarni konzervansi parabeni.

VEGAN je priznani mednarodni veganski standard. že od leta 1944 izdelki s VEGAN certifikatom potrjujejo, da njihovi izdelki **ne vsebujejo nikakršnih živalskih proizvodov** (tako vretenčarjev, kot tudi nevretenčarjev). Pri proizvodnji izdelkov **ne smejo opravljati testov na živalih** (to velja tudi za sestavine).

Proizvodnja in/ali razvoj genetsko spremenjenih organizmov (GMO) **ne sme vsebovati genskega zapisa živali ali sestavin živalskega izvora**. Sicer lahko vsebujejo GSO rastlinskega izvora, vendar morajo biti takšni primerno označeni.

Potrdilo ECO control zagotavlja skladnost izdelkov s pravili za naravno kozmetiko po kriterijih BDIH, torej brez testiranja na živalih, in standardih NaTrue.

Oznaka AIAB/ICEA STANDARDI

AIAB (Associazione Italiana per l'agricoltura biologica) je združenje članov, kmetov, pa tudi drugih

profesionalcev, predvsem ekologov in ekoloških društev. Ti so ustanovili inštitut ICEA (Instituto per la certificazione etica e ambiente), ki je akreditirani organ za dodeljevanje certifikatov. Leta 2003 so sprejeli standard za "ekološko" kozmetiko, ki je med vsemi naštetimi standardi za "ekološko" kozmetiko najbolj liberalen in temelji na t. i. negativni listi sestavin.

Oznaki COSMEBIO (Francija) IN BIOGARANTIE (Belgia)

Cosmebio in Biogarantie sta neprofitni združenji različnih podjetij in ustanov, ki sta leta 2003 izdali

standarde za ekološko kozmetiko. Ustreznost praviloma potrdi akreditirani organ za podeljevanje certifikatov Ecocert, kar je tudi označeno na izdelku, certifikate pa lahko dobijo le člani združenja.

95 % sestavin mora biti iz ekološke pridelave s certifikatom, prepovedane pa so kemične sinteze sestavin, petrokemični derivati, sestavine ne smejo biti toksične za ljudi in vodne živali in ne smejo biti obsevane.

V teh izdelkih ni parafina, naftnih derivatov, silikona, formaldehida, klorovih derivatov, različnih PEG (polietilen glikoli), parabenov, fenoksielanola, sintetičnih dišav in umetnih barvil, gensko spremenjenih organizmov, dietiftalata, nitro mošusa.

Posebnost tega standarda je, da morajo biti sestavine na izdelkih, ki jih po evropski zakonodaji označujejo po enotni nomenklaturi INCI v angleškem jeziku, prevedene v potrošniku razumljiv jezik.